

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Sendt elektronisk

Deres ref.: 18/2239-20

Dato: 15. november 2019

Vår ref.: 292164

Høring - Innføring av krav om landmålerbrev mv. Forslag til endringer i matrikkelforskriften

1 INNLEDNING

Vi viser til departementets høringsbrev av 1.8.2019 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sondrer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for fast eiendom (tings- og leierett). Lovutvalget består av Ivar Christian Andersskog (leder), Jo Are Aamodt Brænden, Christine Haugstvedt, Gro Hauge, Ellen Cecilie Mostad og Olav Pedersen

2 SAKENS BAKGRUNN

Advokatforeningen er invitert til å gi uttalelse til Kommunal- og moderniseringsdepartementets forslag til endringer i matrikkelloven (forskrift 26. juni 2009 nr. 864 om eiendomsregistrering).

Endringsforslagene knytter seg til tre ulike temaer:

- Innføring av en autorisasjonsordning for landmålere
- Enklere saksbehandling ved endring av fest grunn
- Geografiske opplysninger om servitutter

Forskriftsendringen er en oppfølging av endringer i matrikkelloven vedtatt ved lov av 20. april 2018 nr. 12. Foruten den nye autorisasjonsordningen for landmålere, inneholder forslaget primært endringer av mer teknisk karakter, og mange mer redaksjonelle endringer. En stor del av endringene er dessuten tilpasninger og gjennomføring av lovendringer som allerede er vedtatt.

Forslaget er likevel omfattende, og Advokatforeningens kommentarer går kun inn på utvalgte enkelttemaer.

3 KOMMENTARER TIL DE ENKELTE FORSLAGENE

3.1 Til § 2 Definisjoner

I forslag til § 2 bokstav a, foreslås en definisjon av begrepet «landmåler», til å være «den som er pekt ut til å bestyre oppmålingsforretningen». Dette er tilnærmet likt med definisjon i nåværende matrikkelforskrift, hvor det er angitt å være «den som bestyrer oppmålingsforretningen». Forslaget er således ment i hovedsak å videreføre nåværende begrepsbruk.

Det er vedtatt innført en autorisasjonsordning for landmålere, og nærmere regler for en slik autorisasjonsordning representerer den største endringen i departementets forslag. I forbindelse med autorisasjonsordningen benyttes begrepet landmåler om et bestemt yrke, uavhengig oppnevning i enkeltsaker. Eksempelvis kan nevnes forslag til § 64 c hvor det fremgår at Kartverket skal føre oversikt over landmålere med landmålerbrev, og § 64 d hvor det fremgår at en landmåler kan si fra seg landmålerbrevet. Det er ingen tvil om at begrepet her refererer til et yrke og ikke til den som er oppnevnt i en enkeltsak.

Når den foreslåtte definisjonen begrenser forståelsen av begrepet til en utpekt rolle i en enkeltsak, innebærer forslaget at et og samme begrep benyttes på to ulike måter i samme forskrift – med ulikt meningsinnhold. Advokatforeningen finner dette uheldig.

I høringsnotatet punkt 2.3 har departementet vist til at begrepet også benyttes i loven. Slik loven gjelder i dag benyttes begrepet landmåler kun i overskriften til kapittel 7, som blant annet gjelder «krav til landmåler». For øvrig benyttes begrepene landmålerskikk og landmålerbrev, som klart peker på en hel yrkesgruppe og ikke en rolle i en enkeltsak.

I vedtatt (men ikke ikraft) § 35 andre ledd, benyttes begrepet på følgende måte:

Kommunen skal peike ut ein landmålar for kvar oppmålingsforretning. Landmålararen må ha gyldig landmålarbrev. Landmålararen skal ta vare på interessene til alle partane, undersøke relevante dokument og elles sørge for at forretninga blir utført i samsvar med god landmålararskikk.

Første gang begrepet brukes her, refererer det klart til en hel yrkesgruppe, mens det de neste to gangene, når det benyttes i bestemt form, er underforstått at det vises til den landmåleren som er

oppnevnt i den aktuelle saken.

Videre i vedtatt (men ikke ikraft) § 38 andre ledd, benyttes begrepet på følgende måte:

Landmålarbrev kan trekkjast tilbake mellombels eller varig ved brot på føresegner eller løyve gitt i eller i medhald av denne lova, plan- og bygningsloven eller eierseksjonsloven, ved gjentekne åtvaringar, eller dersom landmålararen ikkje lenger fyller vilkåra for å ha landmålarbrev. Ein landmålar som ikkje lenger tilfredsstiller krava til å ha landmålarbrev, skal sende melding om dette til den som tildelar matrikkelbrev innan 14 dagar.

Her benyttes begrepet klart om et yrke, uavhengig oppnevning i enkeltsaker, både når det benyttes i bestemt og ubestemt form.

Advokatforeningens stiller spørsmål ved om det er behov for en definisjon av begrepet landmåler. I den grad dette begrepet defineres, er det Advokatforeningens vurdering at det må knyttes til yrket, og ikke rollen i en enkeltsak. Dersom det er ønskelig å ha et definert begrep for den som er oppnevnt i den enkelte sak, foreslås at det velges en annen benevnelse som ikke samtidig betegner et yrke, eksempelvis «oppmålingsansvarlig», eller noe tilsvarende.

En annen endring som foreslås i definisjonene i § 2, er å endre begrepet «eierseksjonssameie» til begrepet «seksjonssameie». Dette foreslås også i § 37 første og andre ledd. Forslaget er begrunnet med hensynet til en konsekvent språkbruk. Advokatforeningen kan ikke se at denne endringen ivaretar et hensyn om konsekvent språkbruk. Den aktuelle loven, eierseksjonsloven, benytter begrepet «eierseksjonssameie» og ikke «seksjonssameie». Begrepet er heller ikke anvendt i matrikkelloven. Det kan dermed synes som om begrepsbruken er basert på språkbruk eller forslag i forarbeidene til den nåværende eierseksjonsloven, uten at dette er korrigert ved vedtakelse av ny lov. Advokatforeningen mener nettopp hensynet til konsekvent språkbruk tilsier at man benytter samme begrep som i eierseksjonsloven, og dermed ikke endrer dette begrepet.

3.2 Til § 43 Sammenslåing av eksisterende matrikkelenheter

Av forslag til § 43 tredje ledd fremgår at kommune fortsatt kan nekte sammenslåing av matrikler med ulikt gårdsnummer. Denne delen av bestemmelsen er ikke endret, men Advokatforeningen stiller likevel spørsmål ved om det at to matrikkelenheter har ulikt gårdsnummer i seg selv bør gi kommunen adgang til å nekte sammenslåing. Det er ingen nødvendighet at de historiske grenser for et gårdsnummer var de mest hensiktsmessige grensene den gangen de ble etablert, og i hvert fall ikke at de er de mest hensiktsmessige grenser mange år senere.

3.3 Til § 64 a Søknad om landmålerbrev

Advokatforeningen merker seg at Kartverket gis stor tillitt i forbindelse med håndtering av søknader om landmålerbrev. Særlig gjelder dette i forhold til tredje ledd, hvor det overlates til Statens Kartverk å fastsette system og nærmere regler for digital søknad, og hvilken dokumentasjon som skal følge søknaden. Selv om det er alle grunner til forvente at Kartverket vil fastsette fornuftige regler om dette, mener Advokatforeningen at det på mer prinsipielt grunnlag kan stilles spørsmål ved om deler av dette bør reguleres nærmere på forskriftsnivå. Eksempelvis er det et spørsmål hvilken dokumentasjon Kartverket kan og bør kreve for å vurdere om søkeren er egnet til å drive eiendomsoppmåling, jf. matrikkelloven § 38 første ledd bokstav a (ikke ennå i kraft).

3.4 Modernisering av språk

Ved gjennomgang av forslaget, merker Advokatforeningen seg at matrikkelforskriften inneholder mange svært tekniske regler, som gjør bestemmelsene noe vanskelig tilgjengelige. Til en viss grad kan dette avhjelpes gjennom en noe større modernisering av språket. Eksempelvis kunne ord som «rekvisisjon» vært erstattet av mer dagligdagse ord som «søknad» eller «bestilling». Slike endringer i forskriften måtte imidlertid vært koordinert med tilsvarende endringer i loven.

4 OPPSUMMERENDE MERKNADER

Som redegjort for ovenfor, er forslaget en oppfølging og gjennomføring av tidligere vedtatte lovendringer, samt i stor grad av mer teknisk karakter. Advokatforeningens merknader er derfor begrenset til noen enkeltstående kommentarer.

Jens Johan Hjort
leder

Vennlig hilsen

Merete Smith
generalsekretær

Saksbehandler: Trude Molvik
tm@advokatforeningen.no